

<sup>1</sup> A párizsi követség már Auer idején nagy aktivitást fejtett ki a hivatalos magyar–francia kulturális kapcsolatok felélesztése érdekében. Kiállítások, hangversenyek, rádióelőadások rendezésében vett részt. Szubvencionálta és másképp is támogatta a Francia–magyar Társaságot, Erős és Gyomai közreműködésével, előkészítette a 48-as centenárius programját. Szervezte Aragon, Triolet, Chauffier magyarországi látogatását, Kodály 1947. márciusi párizsi útját és művei bemutatását, továbbá Bartók- és Lajtha László-hangversenyeket, magyar művészek kiállításait, magyar tudósok és írók – köztük Eckhardt Sándor, Illyés Gyula, Kosáry Domokos, Cs. Szabó László, Szentgyörgyi Albert és mások – előadásait. Károlyi 1947. szeptember 10-én utasítást kapott Bolgár Elektől, a miniszter helyettesétől, hogy szorgalmazza a magyar nyelv oktatásának megszervezését a Sorbonne-on. A kezdeményezés Ortutay vallás- és közoktatásügyi minisztertől indult ki.

<sup>2</sup> A budapesti egyetem bölcsészettudományi kara 1947. január 31-én határozta el, hogy ha ehhez a szükséges jóváhagyásokat megkapja, tiszteletbeli doktorává avatja Sauvageot-t.

<sup>3</sup> Károlyi október 4-én kérte Erős tanácsos hazarendelését október 22-től, hogy a francia vendégekkel lehesse az akkorra tervezett eseményeken: a francia intézet megnyitásán, az Eötvös Kollégium jubileumán, Sauvageot díszdoktorrá avatásán. A magyar Külügyminisztérium „A francia–magyar viszony az 1947. évben” című összefoglalója szerint „Szeptember folyamán lépéseket tettünk a Sorbonne-on felállítandó magyar tanszék érdekében. Az év utolsó hónapjaiban azonban mind magyar, mind francia részről csökkent az érdeklődés e kérdésekkel kapcsolatban.” Többek között ezért húzódik a kulturális egyezmény aláírása is. Az összefoglaló ismerteti hazai tudósok előadásait a párizsi Magyar Intézetben, többek között előadó volt Benda Kálmán, Jánossy Dénes, Kosáry Domokos, Rónai András, Szalai Sándor. Kiemeli még: „Igen nagy javulást jelentett a francia sajtó velünk szemben való állásfoglalásában Károlyi Mihály követéi által kinevezése. nyilatkozatai és a lapok róla írt cikkei a magyar demokráciát rokonszenvben színbent tüntették fel. Ugyancsak javulást jelentett a Párizsban felállított sajtó- és tájékoztatói iroda és Gyomai sajtóattaché működése.”

Nem tűnik ki, milyen más oka volt Erős budapesti útjának, de tudjuk, hogy felmerültek sürgős problémák. Így Krassó Dezső miniszteri tanácsos a következő feljegyzést írta a külügyminiszternek: „Egy konkrét eset kapcsán KÁROLYI MIHÁLY párizsi követ azt a kérdést veti fel, vajon a magyar kormány hajlandó volna-e általában viselni a Franciaországban elhunyt volt hadifoglyok holttesteinek hazaszállítási költségeit, és ha igen, nem kellene-e ebben a kérdésben kölcsönösségi megállapodást kötni a francia kormánnyal. A válasz elküldése előtt ki szeretném kérni a Miniszter Úr jóváhagyását.” Megkérték több minisztérium (HM, BM, Közlekedési) véleményét, válaszuk: soha nem volt állami feladat, nincs rá pénz, ezért a javaslatot elutasították.

<sup>4</sup> Károlyi már 1947. szeptember 2-án jelentette, hogy a párizsi Institut Catholique főiskola szívesen látna magyar ösztöndíjas hallgatókat vendégül. Az ajánlatot a Külügyminisztérium közölte a katolikus főiskolákkal. (MOL XIX-J-1-j 10. doboz 11,a – eredeti)

### 338. FERNANDO LONDONO Y LONDONO, COLUMBIA PÁRIZSI KÖVETE

KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(Párizs, 1947. október 4.)

Monsieur le Ministre,

J'ai l'honneur d'accuser réception de la lettre en date du 2 Octobre par laquelle Votre Excellence a bien voulu m'exprimer la reconnaissance de son Gouvernement à l'occasion du vote favorable du Délégué colombien à la conférence de l'O.N.U.

Je n'ai pas manqué, selon votre désir, de porter à la connaissance de mon Gouvernement, les sentiments de reconnaissance de votre Pays que Votre Excellence m'a prié de lui transmettre.

Je profite de la circonstance pour renouveler à Votre Excellence, les assurances de ma haute considération.

MOL XIX-J-30-a 22. doboz (eredeti)

\*

Tisztelt Követ úr!

Van szerencsém igazolni október 2-i levelének vételét, mely levélben Excellenciád volt szíves kifejezni kormányja köszönetét abból az alkalomból, hogy a kolumbiai küldött Magyarország mellett szavazott az ENSZ közgyűlésén.

Kívánsága szerint kormányom tudomására hoztam országának háláját, amelynek továbbítására kért.

Felhasználom az alkalmat, hogy ismételten biztosítsam Excellenciádat nagyrabecsülésemről.

### 339. MOLNÁR ERIK TÁVIRATA KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(Budapest, 1947. október 7.)

Felkérem, szíveskedjék külügyminiszter előtt, lehetőleg személyes audiencia során kifejezni a Magyar Köztársaság kormánya hálás köszönetét az Egyesült Nemzetekbe való felvételünk ügyében ottani kormány delegátusa által adott értékes támogatásért.<sup>1</sup>

Felkérem egyben, tekintettel arra, hogy Columbiával és Szíriával Magyarország nem áll diplomáciai kapcsolatban, szíveskedjék az ottani columbiai és szíriai követek előtt hasonlóképpen kifejezni a magyar köztársaság kormánya hálás köszönetét, felkérve őket, hogy köszönetünket és hálánkat kormányuknak mielőbb tovább jelenteni szíveskedjenek.

KÜM irattára. Párizsi táviratok (eredeti tisztázat)

<sup>1</sup>Az első bekezdés körtávirat szövege, a második személyesen Károlyinak szól.

### 340. KÁROLYI MIHÁLY TÁVIRATA MOLNÁR ERIKHEZ

(Párizs, 1947. október 9.)

Vonatkozással 114 számú rejtjeltáviratára:

Szíriai és kolumbiai követeknek megköszöntem támogatást. Francia vezértitkárnál napokban látogatást teszek.

KÜM irattára. Párizsi táviratok (eredeti tisztázat)

### 341. KÁROLYI MIHÁLY MOLNÁR ERIKHEZ

(Párizs, 1947. október 9.)

Távirat utasítás alapján megbíztam a követség egyik beosztottját,<sup>1</sup> keresse fel az egyiptomi nagykövetség első titkárát, és jelentse be Nagy Péter követségi attaché Cairóba való érkezését, valamint előkészítő munkájának megkezdését, és kérje fentieknek az egyiptomi kormány tudomására való hozatalát.

Beosztottam felhasználta az alkalmat, hogy bizalmasan tapogatózzék, Csornoky követ agrément-ja miért késik. A titkár, aki egyébként 1943-ban Budapesten volt poszton, egy dossier-t kéretett fel, abban lapozgatott, majd azt mondta, hogy Csornoky úr kétségkívül mint chargé d'affaires<sup>2</sup> fog Cairóban működni, hiszen mint követ kissé fiatal volna. Beosztottam válaszképpen vázolta Csornoky követ kimagasló érdemeit és kvalitásait, de interlokutorának inszistálására be kellett vallania, hogy nevezett úr valóban elég fiatal. A nagykövetségi titkár ezután a Kisgazdapárt felől érdeklődött, mondván, hogy úgy tudja, hogy az egy másik pártba olvadt bele. Beosztottam hangsúlyozta, hogy erről szó sincsen, és hogy a Kisgazdapárt mint koalíciós kormányzópárt az ország vezetésében tel-